

Herschel Úrnak többszöri jobbítgatását a' Newton névű moztani tsőn nem lehet elegendőképpen mind tsudálni, mind magafstalni. Olly nagy, hogy a' tsillagvizsgáló toronyban helye nem lehet, hanem Londontól 20. angulus mértföldre Hounban, a' szabad levegő alatt vann, 40. mázsát nyom, 's még is a' mesterséges készület miatt könnyen fel 's alá tsak fél kézzel is lehet mozdítani, 's a' tsillagok állásához alkalmaztatni. Evvel találta fel Herschel az Urania bajdosót 1781-ben, 's ezután pedig az ő hat holdgyait, vagy is darabanttyait. A' fenékén lévő értz tükör 2118. ff. nyom, az általérője pedig 49. hüvelyknyi.

★

Mivel tapasztallyuk, hogy a' sötétes szobába ha valamely lyukon, vagy hasadékon bėjőhetnek a' tektektől visszautótt fugárok, a' tekteknek képeit leírják a' szobában, nem tsuda, ha a' mesterség is követte, a' mit a' természet majd mindennap mutogat. Ez illyen mesterségeksen *sötétté tett szobáknak* feltalálója Nápoly országi Porta János volt, ki az ő szép természeti esméreteiért az Olaszoktól Ördönges Jánosnak tartatott.

Mivel tudgyuk, hogy a domború üveg, ha valamely tekt elejbe tétetik, azt nem tsak távúl mutattya, hanem még meg is nagyobbítya, könnyű volt kigondolni illyen üveggel valamely ládát, mellybe tétetvén valamely jól lerajzolt kép, 's megvilágosítottván égőlámpásokkal, gyönyörűen látassék a' domború üvegen által. Az illyen láda üveg lentsés ládának mondatik. Illyent játksanak az ollyan hokszú karafina, vagy hokszú nyaku gömbölyű oldalú üvegetskék is, mellyekben a' lentse, borsó a' domború üveg által távúl a' szemtől, és megnagyítva láttatnak.